

До
Минно-геоложкия университет
„Св. Иван Рилски”, София

Относно: дисертационния труд на госпожа магистър – инженер Серееен Сийлегмаа, редовен докторант по професионално направление 5.8. „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“ към катедра „Сондиране, добив и транспорт на нефт и газ“, Геологопроучвателен факултет, за придобиване на образователната и научна степен “доктор”.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Радослав Наков, Геологически институт - БАН, ул. “Акад. Г. Бончев бл. 24”, тел. 02/979 34 72; radnac@geology.bas.bg; утвърден за член на Научното жури със Заповед № РД-13-5 от 05.03.2025 г. на Ректора на МГУ „Св. Иван Рилски” и съгласно решение на Научното жури.

Представяне на докторанта: Докторантката е гражданин на Република Монголия. Придобила е магистърска степен от Монголския университет за наука и технологии, училище по геология и минно дело. Заема преподавателска длъжност в същия университет. Автор е на 13 публикации и 4 доклада на конференции.

Според приложените документи докторантката отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилникът за приложението му за придобиване на образователната и научна степен “доктор” и “Правила и процедури за приемане и обучение на докторанти и придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“, Приложение IV” в МГУ „Св. Иван Рилски“.

Тема на изследването: „Изследване за повишаване на ефективността на газовия сектор в Монголия“ с научен ръководител доцент д-р Мартин Бояджиев и консултанти проф. д-р Георги Николов и проф. д-р Юли Радев. от МГУ „Св. Иван Рилски“.

Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 188 страници, като включва увод, четири глави за решаване на формулираните основни задачи, списък на основните приноси, списък на публикациите по дисертацията и използвана литература. Цитирани са общо 108 литературни източници, като 70 са на латиница и 14 на кирилица, а останалите са интернет адреси. Работата включва общо 155 фигури и 40 таблици.

Структурата и съдържанието на работата отговарят напълно на изискванията на дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“.

Цел, актуалност и методика на изследването

Основна цел на изследването е намаляването на енергийната зависимост на Монголия, чрез разработката на модели за използването на вътрешни енергийни източници.

Актуалността е продиктувана от:

1. Нуждата от решаването на еколожки проблеми, свързани със замърсяването на въздуха в Улан Батор и други големи градове на Монголия
2. Създаване на енергийна независимост на Монголия, чрез търсенето на неконвенционални находища на нефт и газ, както и добива на метан от въглища.
3. Подобряване на правните актове, свързани със газодобивния и газопреносен сектор на Монголия.

Методиката на изследването включва: локализиране на налични и потенциални находища на природен газ и решаване на транспортната задача свързана с тяхната потенциална експлоатация; регресионен анализ и оптимизация; икономическо моделиране; системна динамика; изчисляване на променливи разходи. Тя е много добре подбрана и комбинирана за решаване на поставените цели.

Основни резултати и приноси на дисертанта

Резултатите и приносите на дисертанта са много точно и детайлно изложени в дисертационния труд и ги приемам напълно. В обобщен вид те могат да бъдат формулирани както следва:

- Добивът на метан от въглища е определен като перспективен ресурс за развитието на монголския газодобивен сектор. Положена е основата за локализиране и проучване на метан от въглища (СВМ) и транспортиране на втечен природен газ. Създаден е модел за анализиране и определяне въздействието на метана от въглищни пластове върху монголската икономика.
- Мотивирана е тезата, че до 2030 г. 15% от основния енергиен източник ще бъде газ и нуждата да се развие градската газопреносна мрежа. Последното подкрепя търсенето и добива на метан от въглища.
- Направен е задълбочен анализ на енергийния баланс на страната с изведени изводи и предложения за управленски решения. Оценено е управлението на риска при транспортиране на LNG; С помощта на транспортната политика се извежда уравнение за доставка на LNG на най-ниската цена за потребителите.

- Мотивирана е необходимостта от създаване на правна среда, свързана с обучение на кадри, подкрепа от правителството на политики за откриване, добив, съхранение и преработка на LNG и производство на електрическа енергия от него.

Откритите научни постижения на дисертанта могат да се характеризират като прилагане на нова методика в научните изследвания, придобиване на нови познания и обогатяване на съществуващите. Те са с научен и научно-приложен характер и отговарят напълно на изискванията за един дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“. Някои от решенията вече са намерили практическо приложение.

Публикации по темата на дисертацията

Приложен е списък с публикации по темата на дисертацията. Наличието на тези публикации по темата на изследването напълно удовлетворява изискванията към една дисертация за придобиване на ОНС „доктор“.

Заключение

Дисертационният труд на госпожа магистър - инженер Сереенен Сийлегмаа е логично написан, с ясна методична насоченост, значителен обем фактологичен и илюстративен материал, логични интерпретации и изводи. Това е едно моделно изследване, чиято методология и последователност могат да бъдат приложени и на други обекти. Освен с научните си резултати, изследването е с важна практическа значимост. Представеният дисертационен труд характеризира авторката като изграден изследовател.

Авторефератът коректно и точно отразява съдържанието на дисертацията.

Дисертантката показва добра теоретична подготовка, умения за работа с литературни източници и възможност за провеждане на самостоятелни научни изследвания и анализи. Тя достига до оригинални резултати с теоретично и практическо значение.

Работата представлява завършен дисертационен труд и отговаря напълно на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му.

Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и препоръчам присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на магистър - инженер Сереенен Сийлегмаа.

04. 04. 2025 г.

Подпис:

/проф. д-р Радослав Наков/